

NORGES HØYESTERETT

Den 12. februar 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Normann, Bergsjø og Berglund i

HR-2018-258-U, (sak nr. 2018/23), straffesak, anke over dom:

A (advokat Fridtjof Feydt)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

KJENNELSE OG BESLUTNING :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom i sak om mishandling i nære relasjoner.
- (2) Ved tiltalebeslutning fra Statsadvokatene i Oslo 9. januar 2017 ble A, født 00.00.1979, satt under tiltale for blant annet overtredelse av straffeloven 1902 § 219 første ledd og straffeloven 2005 § 282 – mishandling i nære relasjoner, jf. tiltalen post I.
- (3) Oslo tingrett avsa dom 24. januar 2017. Tingretten fant ikke grunnlag for domfellelse for mishandling i nære relasjoner, men domfelte for én enkeltstående overtredelse av straffeloven 1902 § 228 første ledd. Domsslutningen lød slik:

"1. A, født 00.00.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 228 første ledd, legemiddeloven § 31 annet ledd, jf. § 24 første ledd og våpenloven § 33, jf. § 27a, jf. våpenforskriften § 78 til fengsel i 90 – nitti – dager, jf. straffeloven (1902) § 61 første ledd og straffeloven 2005 § 79 bokstav a.

Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager.

- 2. A, født 00.00.1979, dømmes til å betale oppreisning til B med 10 000 – titusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av denne dommen.**
- 3. A, født 00.00.1979, dømmes til å betale erstatning til B med 5 000 – femtusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen."**

- (4) Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt tiltalens post I.
- (5) Borgarting lagmannsrett avsa 7. november 2017 dom med slik domsslutning:
- "1. **A, født 00.00.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven 1902 § 219 første ledd og straffeloven 2005 § 282. For dette forhold og de forhold som han med endelig virkning er funnet skyldig i ved tingrettens dom av 24. januar 2017, fastsettes straffen til fengsel i 1 – ett – år og 9 – ni – måneder. Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager, jf. straffeloven 2005 § 83. Straffen er en tilleggsdom til Oslo tingretts dom av 4. april 2017, jf. straffeloven 2005 § 82 første ledd jf. andre ledd.**
 2. **A ilegges kontaktforbud slik at han forbys å oppsøke, forfølge eller noe vis ta kontakt med B. Forbudet gjelder i 4 – fire – år.**
 3. **A ilegges kontaktforbud ved at han forbys å nærme seg boligen og arbeidsplassen til B. Forbudet gjelder i 4 – fire – år, og han ilegges elektronisk kontroll i hele perioden. Forbudssonen gjelder 500 meter fra Bs til enhver tid bolig og arbeidsplass.**
 4. **A dømmes til å betale B oppreisning med 100 000 – hundretusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen.**
 5. **A dømmes til å betale B erstatning med 8000 – åttetusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen."**
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken er angitt å gjelde skyldspørsmålet, saksbehandlingen, straffutmålingen og kontaktforbudet. I tillegg er det anket over de sivile krav. Det gjøres gjeldende at det er en saksbehandlingsfeil at saken ikke ble utsatt. Fra aktors side ble det etter initiativ fra retten ført to vitner fra fornærmedes arbeidsplass som forsvarer ikke hadde fått tilstrekkelig varsel om. Utsettelse skulle vært gitt med hjemmel i straffeprosessloven § 293 andre ledd for å gi forsvarer anledning til å føre ytterligere ett vitne fra arbeidsplassen som motbevis.
- (7) Hva gjelder kontaktforbudet, anføres det at dette ikke var påstått i tingretten, og at det heller ikke var tatt forbehold om dette i lagmannsretten. Det vises videre til at fornærmede ikke ønsket slikt forbud, og at partene skulle gjenoppta samlivet straks dommen var ferdig sonet.
- (8) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og anført at det ikke foreligger saksbehandlingsfeil. Dersom forsvarers vitne skulle ha blitt ført, ville dette ha ført til utsettelse av saken. Dette ville ikke ha stått i rimelig forhold til bevisets betydning, jf. straffeprosessloven § 293 første ledd. Det var derfor riktig av lagmannsretten ikke å gi utsettelse. En eventuell feil kan uansett ikke ha virket inn på dommens innhold, jf. straffeprosessloven § 343 første ledd. Vitnet ville ikke ha kastet lys over de forhold tiltalebeslutningen gjelder.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (10) A ble i tingretten dømt for overtredelse av straffeloven 1902 § 228 første ledd. Lagmannsretten fant flere voldshendelser bevist og har domfelt for overtredelse av straffeloven 1902 § 219 og straffeloven 2005 § 282. Anken kan da bare nektes fremmet dersom utvalget enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre frem, og nektelsen skal begrunnes, jf. straffeprosessloven § 323 første og andre ledd.

- (11) Etter straffeprosessloven § 306 andre ledd kan anke til Høyesterett ikke grunnes på feil ved bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet må etter dette avvises.
- (12) Forsvarer har anført at han under ankeforhandlingen begjærte utsettelse etter straffeprosessloven 293 andre ledd, som gir en part krav på utsettelse dersom motparten fører et bevis han ikke har fått tilstrekkelig varsel om. Dersom beviset er uten betydning for dommens innhold, har parten etter bestemmelsen ikke krav på utsettelse.
- (13) Utvalget bemerker at det var lagmannsretten som tok opp muligheten for å høre ytterligere vitner i saken, jf. straffeprosessloven § 294 om at retten våker over sakens opplysning. Etter rettens anmodning førte aktor to nye vitner den påfølgende dagen. Forsvarer hadde ingen innsigelser mot dette, men tok forbehold om å føre ytterligere vitner, eventuelt begjære saken utsatt. Neste dag ble det klart at verken aktor eller forsvarer hadde fått tak i et mulig tredje vitne, som forsvarer ønsket å føre. Forsvarer begjærte da utsettelse av saken, noe lagmannsretten av slo under henvisning til straffeprosessloven § 293 første ledd.
- (14) Etter utvalgets syn var det ingen feil at lagmannsretten ikke drøftet straffeprosessloven § 293 andre ledd, men i stedet av slo begjæringen om utsettelse av forhandlingene i medhold av bestemmelsens første ledd, ettersom begrunnelsen var at forsvarer ønsket å føre et vitne det ikke var mulig å få tak i.
- (15) Etter straffeprosessloven § 293 første ledd kan retten nekte å utsette forhandlingene "når den finner at bevisførselen vil føre til forsinkelse eller ulempe som ikke står i forhold til bevisets ... betydning". Slik utvalget ser det, er det ikke tvilsomt at dette vilkåret var oppfylt.
- (16) Det fremgår av rettsboken at det vitnet skulle ha forklart seg om, ikke var voldshendelser i tilknytning til noen av de forhold A er funnet skyldig i, men forhold på fornærmedes arbeidsplass. Det fremgår videre der at lagmannsretten på annen måte var kjent med at fornærmede tidligere hadde utøvd vold, blant annet gjennom dokumentasjon av en dom mot fornærmede og gjennom tiltaltes forklaring.
- (17) Hva gjelder kontaktforbudet – lagmannsrettens domsslutning punkt 2 og 3 – har forsvarer vist til at dette ikke var påstått i tingretten, og at lagmannsretten tok dette opp kort tid før prosedyren der.
- (18) Utvalget kan heller ikke på dette punktet se at det foreligger en saksbehandlingsfeil. Kontaktforbudet utgjør en del av reaksjonsfastsettelsen, og straffeprosessloven § 252 oppstiller ikke krav om at det tas forbehold om dette i tiltalebeslutningen.
- (19) Forsvarer har under henvisning til at partene skulle gjenoppta samlivet etter at dommen var ferdig sonet, gjort gjeldende at fornærmede ikke ønsket et slikt forbud. Til dette bemerker utvalget at vilkårene i straffeloven § 57 første ledd må anses oppfylt, og lagmannsretten fant det nødvendig å ilegge kontaktforbud.
- (20) Lagmannsretten har tatt riktig utgangspunkt for straffutmålingen, og utvalget finner heller ikke at den utmålte straff er blitt for streng.
- (21) Ankeutvalget finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at anken ikke vil føre frem.

SLUTNING :

1. Anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet avvises.
2. Anken over straffekravet for øvrig nektes fremmet.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Riktig utskrift: